Apunts sobre Albert Serra

ALBERT LLADÓ,Barcelona - noviembre 18, 2015 - 12:37 pm h

"Benvinguts a un nou cicle de Literatura i pantalla.

Avui tenim la sort de poder conversar amb un dels directors de cinema més importants d'Europa, Albert Serra. I ho fem just quan ha finalitzat el rodatge del seu últim film, La Mort de Louis XIV, i quan queda poc (el desembre) per a que arribi a la Virreina de Barcelona La singularitat, la instal·lació de dotze hores amb la que el artista, a través de cinc pantalles, ha representat aquest any a Catalunya a la Biennal de Venècia. També ara acaba de sortir del forn la versió en castellà d'Apocalipsi, Uuuuuuuaaaaaaa, un diari de rodatge, escrit pel poeta Jaume Pons Alorda, de la pel·lícula Història de la meva mort, premiada al festival de Locarno el 2013 (el llibre que ara pública Alpha Decay el va publicar abans, en català, l'editorial Comanegra).

Però a l'intentar presentar a Serra més que les dades d'una biografia ens venen al cap preguntes. Només preguntes. Això vol dir: o bé que és inclassificable (que pot ser) o bé que l'etiqueta de cineasta se li queda curta. Albert Serra fa cinema, d'això no en tenim cap dubte. Però només és cinema? Des d'Honor de cavalleria, que es va poder veure al festival de Cannes el 2006, sabem que els seus projectes tenen més a veure amb la idea de performance que amb les cintes dels circuits comercials que estan tancades prèviament per un guió rígid. Serà en el muntatge on el creador, despullat del clixé, donarà formà, casi d'una manera obsessiva, al repte estètic sorgit d'un caos que ha actuat com un organisme viu.

Albert Serra s'ha format en filologia, literatura i art. En aquests camps s'estudia un concepte, l'ècfrasi, que fa referència la "representació verbal d'una representació visual". El contrari, la hipotiposi, és una figura retòrica que s'utilitza per a una descripció animada d'un relat prèviament escrit, i que sol ser de naturalesa abstracte. En tots dos casos, existeixen les idees de referència, intertextualitat i pretext. És la proposta de Serra un pont entre ècfrasi i hipòtesi? No ens espantem gaire per les paraules. El que ens preguntem, en realitat, és si el que fa Serra és un pont, en definitiva, entre poesia, pintura, i pensament en moviment…

És el cinema d'Albert Serra la desconstrucció, capa a capa, de l'estereotip (sigui de Dràcula, de Casanova o dels Reis d'Orient) per arribar a l'esquelet de l'arquetip? És l'hiperrealisme de Serra una metodologia per lluitar contra el realisme imperant? És aquesta subtil frontera en la que es mou, que es situa entre allò grotesc i allò sublim, un crit, per fi, d'innocència?"

…

{Fragment. Cicle Literatura i pantalla, biblioteca Xavier Benguerel, 5 de novembre de 2016. Foto. Albert Pérez}